

ŽELEZAR

GLASILO DELOVNEGA
KOLEKTIVA ŽELEZARNE
J E S E N I C E

JESENICE, 23. februarja 1963

Številka 8/V.

30. seja upravnega odbora

Upravni odbor je imel 13. februarja 30. redno sejo, na kateri so razpravljali predvsem o tekočih vprašanjih ter potrdil operativni načrt za februar.

Po razpravi o teh vprašanjih je UO med drugim sprejel tudi naslednje sklepe:

1. V zvezi z analizo sklepov DS, UO in ZEE je zadolžil ekonomsko analizo, da pregleda izračun odstotka po enoti izdelka v žični valjarni za december z namenom, da se ugotovi, kaj je vzrok, da ZEE ni sprejel predloga obratovodstva, da bi do marca delali štiri nedelje tudi ponoči.

2. Na zahtevo DS EE elektrodni oddelek je UO zadolžil sekretarja, da zaradi utesnjenosti tega obrata v bodoče ekskurzije v elektrodni oddelek ne odobrava.

3. UO je zadolžil komercialni sektor, da za V. kvartal analizira dobave, dobavne roke in izpolnitev naročil. Obenem naj pregledajo možnost stalnih takšnih mesečnih analiz.

4. Tehničnemu sektorju je UO naročil, naj izda okrožnico, s katero pozivajo vse obrate, da pomagajo martinarni pri pripravi vložka, predvsem z zbiranjem staraga železa.

5. UO je potrdil predlog vodstva strojno - energetske grupe o prenosu delokroga obratovodij toplotne energije, plinske in vodne energije in plinskih generatorjev. Prenos delokroga je naslednji: tov. Pavel Debeljak postane obratovodja toplotne energije, obratovodja plinske in vodne energije tov. Alojz Mrak pa prevzame v sestav te EE tudi plinske generatorje in mazutne postaje.

6. UO je EE visoke peči odobril posojilo en milijon dinarjev iz rezervnega sklada podjetja za kritje osebnih dohodkov v januarju, ker zaradi slabega hoda VP II niso dosegli zadovoljivih rezultatov oziroma potrebne mase osebnih dohodkov.

7. S predlogom EE šamotarna, da se je treba pri odobravanju neplačanih dopustov predhodno posvetovati z vodstvom obrata, v

katerem je zaposlen delavec, ki prosi za tak dopust, se je UO strinja, da bo v bodoče pri svojem delu to upošteval.

V drugi polovici januarja je visoka peč št. 2 začela kazati znake iztrošenosti. Vendar smo vsi upali, da se bo stanje popravilo, tako da bi lahko obratovala vsaj še nekaj mesecev in tako presegla obratovalno dobo, ki je na naših pečeh običajno štiri leta. Vsi napori, da bi hod peči uredili, so bili zaman in smo jo morali 13. februarja ustaviti. Peč je obratovala dva meseca in sedem dni manj kot štiri leta. Vsi smo računali, da bo ta peč obratovala vsaj do pozne jeseni, če ne do spomladi leta 1964. Naši računi so temeljili na

V valjarni 2400 imajo remont

V torek, 18. februarja, so v valjarni 2400 prenehali z obratovanjem zaradi predvidenega remonta. Zadnji remont so imeli lani v aprilu, na krožni peči pa v marcu. Remont bo trajal 12 dni, tako da bo proga valjarne 2400 ponovno začela obratovati že 1. marca 1963.

Med remontom bodo pri potisni peči zamenjali šaržirne drsne cevi in njihovo število povečali od 4 na 5 vrst. Tuži stene cevi bodo debelejšje. Prav tako bodo v I. izenačevalno cono naphali keramično maso, ki bo omogočila nemoteno obratovanje peči za daljše obdobje.

Čeprav je krožna peč obratovala brez prekinitve skoraj leto dni, bodo potrebna le manjša popravila. Tako bodo obzidali dno peči in izmenjali obok v III. coni. Na progi je potrebno popravilo Dibys sklopke ter menjava grebenjakov. Med remontom bodo v adjustaži opravili redna popravila tudi na čelnih in krožnih Sack škarnjah.

Pri remontnih delih v valjarni 2400 sodelujejo vzdrževalci z Javornika in Jesenic, delavci iz podjetja Vatrostalna iz Zenice, Projekt iz Kranja in operativna UOS.

Letošnji remont v valjarni 2400 bo trajal 12 dni in bo tako začela valjarna 1. marca spet obratovati

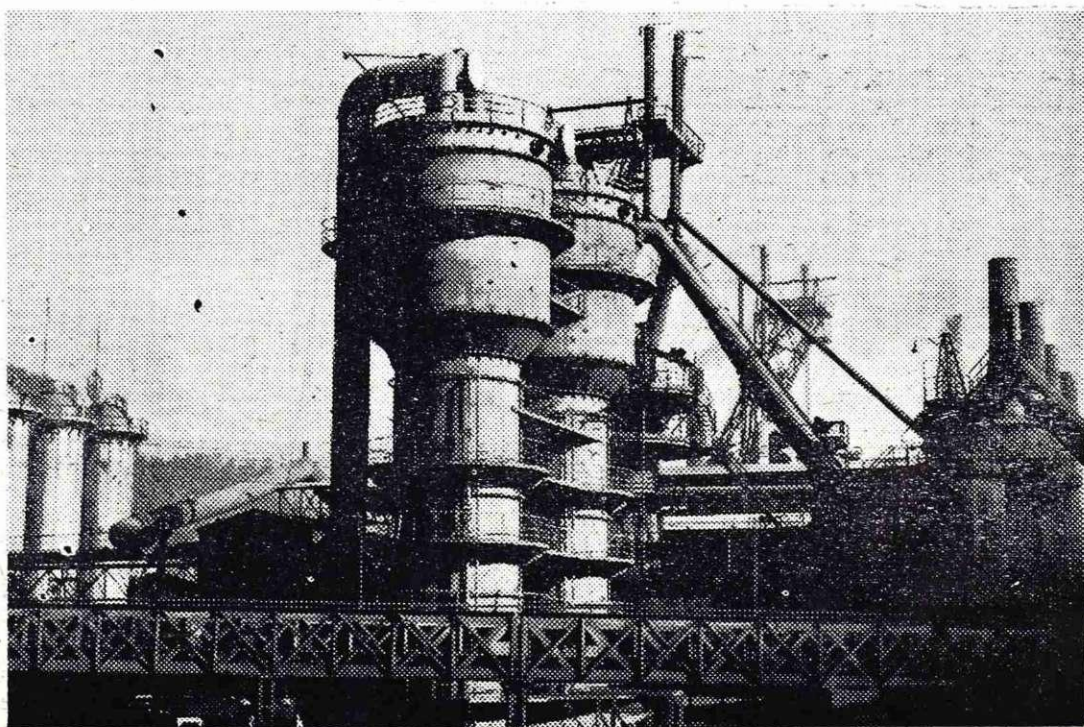
Remont na visoki peči št. 2

tem, da je peč št. 1 obratovala polna štiri leta ter kljub slabemu stanju talilnika, opeka v jašku ob času remonta ni bila toliko iztrošena, da ne bi mogla obratovati še nekaj mesecev. Ker je bila peč št. 2 obzidana z opeko iste firme iz Nemčije in v talilniku ni bilo nobenih znakov iztrošenosti in bi morala po vseh pričakovanjih obratovati dalj časa, zato tudi nismo računali na remont. Zato se sedaj vprašujemo, ali je bila opeka slabše kvalitete, ali pa so se pogoji v peči spremenili. Dejstvo je, da bi bilo nadaljnje

obratovanje s tako pečjo ekonomsko neopravičljivo in tudi nevarno. Peč je bila do sedla popolnoma gola. V zvezi s sedanjim remontom peči se širijo po tovarni in tudi izven nje razne govorice, posebno kar se tiče zaloge opeke. Zato bi rad povedal vzroke, zakaj v železarni trenutno nimamo opeke.

V zvezi z rekonstrukcijo naše železarne je predvideno tudi povečanje visokih peči. Prvotno smo bili mnenja, da bi zakladali peči tudi potem s poševnimi dvigali in bi zato rekonstrukcijo lahko izvedli že pred postavitvijo

nove aglomeracije, ki je pogoj za povečanje proizvodnje surovega železa. Zato smo imeli namen visoko peč 2 rekonstruirati že pri tem remontu, ki pa je bil planiran v tretjem kvartalu leta 1963. Za ta rok smo imeli tudi zagotovljeno opeko v Arandjelovcu. Pri nadaljnjem razmišljanju smo prišli do zaključka, da bi način zasipanja spremenili na sistem trakov, kar bi bilo po mnenju strokovnjakov za nas bolj ugodno. Zato smo morali rekonstrukcijo prestaviti za toliko časa, dokler ne bo postavljena nova aglomeracija. Torej bomo verjetno morali tudi peč št. 1, za katero je predviden remont v letu 1965, popraviti na stari profil. Ker pa je sedaj zaradi pomanjkanja deviznih sredstev in povečanja zmogljivosti naše domače industrije ognjeodpornega materiala prepovedan uvoz opeke iz inozemstva, se moramo vezati na domačo proizvodnjo. Pri nas pa ne moremo izdelovati tako velikih formatov ter smo morali izdelati novo tehnično dokumentacijo za izdelavo opeke na strojih, s katerimi razpolaga tovarna šamota Arandjelovac. Vprašanje opeke za ta remont bo s sodelovanjem Vatrostalne in Železarne Zenice zadovoljivo rešeno, tako da bomo lahko izvedli remont, vendar bo trajalo to malo dalj časa kot običajno, kar pa bomo izkoristili s kvalitetnejšo izvedbo ostalih remontnih del.

Stane Torkar

Ni primernih skladišč

Na redni seji UO in ZEE obrata javornik IV so člani temeljito pregledali in prediskutirali predloženi normativ zaščitnih sredstev ter ga po obširni razpravi

v celoti sprejeli s popravki, ki so jih zahtevali člani v razpravi. Pozdravili so predlog, da bo ročno usnje zamenjano z usnjenimi rokavicami, saj je bilo prav pri odpremi največ urezov na zgornji strani roke. Člani tega kolektiva so prepričani, da se bo z uporabo rokavic število teh vrst negot občutno znižalo.

Razpravljali so tudi o remontu v valjarni 2400, ki bo predvidoma trajal približno 12 dni ter se pogovarjali, kje bodo zaposlili tovariše, ki so sedaj zaposleni pri nakladanju debele pločevine. Pogovorili so se tudi o kritičnem stanju v obratu javornik I, kjer ogroža plan prodaje pomanjkanje vode.

V razpravi okrog izvoza je bilo poudarjeno, da bo letos izvoz precej večji kot je bil lani. Zato se moramo že vnaprej pripraviti in material dobro pregledati, ko ga sprejememo v skladišča, da bodo napake pravočasno odstranjene ter v vagone naložen tak material, ki ustreza kupčevi zahtevi. Tako ne bo prišlo do nepotrebnih reklamacij. Odgovorni tovariši odpreme skupine so bili opozorjeni na odgovornost

pri prevzemu materiala v skladišče in na način nakladanja v vagone. Sedaj, ko se bliža pomlad in deževno vreme, pločevina ne bo smela predolgo čakati na izvoz in jo bomo morali kar se da hitro odpremiti, ker bo sicer že pred odpremo izgubila

na vrednosti zaradi slabih in neprimernih skladišč.

Člani UO in ZEE so se tudi pogovorili o izpolnitvi načrta v januarju tako po količini kot po vrednosti ter o osebnih dohodkih, ki so bili obrazloženi v posebnem poročilu. Stanko Adam

EE martinarna

Razpravljali so o zaščitnih sredstvih

Pretekli teden je imel DS EE martinarne svojo 11. sejo, ki je bila že druga v tem mesecu.

Glavna točka dnevnega reda je bila razprava o novem predlogu normativa zaščitnih sredstev. Predlagani normativ, ki je z ozirom na sedanega znatno izpopolnjen, je bil predmet izčrpne razprave navzočih članov delavskega sveta. Predvsem so se dotaknili in predlagali določene spremembe pri tistih točkah v normativu, ki

Poleg normativa zaščitnih sredstev so obravnavali še kadrovske vprašanje v zvezi z vodilnimi kadri v livni jami in končno je bilo govora tudi o žerjavovodskem kadru in njegovem strokovnem izobraževanju. Delavski svet je tudi sklenil, da mora obratovodja pripraviti za prihodnjo sejo problematiko kadrovanja za vodilna mesta v martinarni.

Z občnega zbora društva iznajditeljev in avtorjev tehničnih izboljšav

V soboto 16. februarja so se zbrali pri Jelenu na drugi redni letni občni zbor racionalizatorji in novatorji železarne, člani društva iznajditeljev in avtorjev tehničnih izboljšav, da pregledajo svoje dosedanje delo in si zadajo smernice za bodoče. Udeležba na zboru je bila spričo priljubljenih prireditev na Jesenicah in v Celovcu zadovoljiva. Zbora so se poleg zastopnika glavnega direktorja železarne, predsednika CDS in nekaterih obratnih sidnikalnih odborov udeležili tudi predstavniki republiškega združenja DIATI.

Iz poročil je bilo razvidno, da je samo v železarni nad 500 avtorjev in izumiteljev. Od teh je včlanjenih v društvo 132. Avtorji so v letu 1962 predložili komisiji CDS 72 predlogov, za katere je bilo izplačanih blizu 750.000 dinarjev nagrad, prihrank na račun izboljšav pa znaša nad 70 milijonov dinarjev. Dr. Zupan, predsednik republiškega združenja DIATI, pa je dejal, da kljub hitri razvojni poti industrializacije naše države še zelo zaostajamo za industrijsko razvitimi državami na tem polju. V primerjavi z Italijo in Zahodno Nemčijo,

kjer je letno obravnavanih nad 60.000 patentov, jih je v Jugoslaviji komaj 850. Zastopnik železarne, direktor gospodarsko-računskega sektorja Stanko Ravnik, je na kazal smeri delovanja društva, ki bi bile koristne za našo železarno in njen obsto.

Društvo se bori s precejšnjimi težavami. Tako nima primernih prostorov za razvijanje društvenega življenja, niti nima prostorov, v katerih bi dobili avtorji, ki nimajo možnosti uresničiti idej, najnujnejšo pomoč.

S. M.

OPOZORILO

BOLNISKE DOPUSTE BO OD 1. MARCA LETOS ODOBRAVALA SAMO OBRATNA AMBULANTA.

Skupščina komunalne skupnosti socialnega zavarovanja delavcev na Jesenicah je na svojem zasedanju 23. januarja 1963 med drugim sprejela tudi pravilnik o načinu uveljavljanja pravic iz zdravstvenega zavarovanja. Pravilnik med drugim tudi določa v 37. členu, da bolniški dopust zaradi bolezni, nesreče, spremstva, nege bolnega člana družine, poroda in skrajšanega delovnega časa od 1. marca 1963 dalje odobrava le pristojni zdravnik, to je zdravnik obratne ambulante.

Za kolektiv Železarne Jesenice bo za ocenjevanje nezmožnosti za delo in odobravanje bolniškega dopusta merodajna samo obratna ambulanta železarne. V bodoče se bo nadomestilo osebnega dohodka izplačevalo samo na podlagi hranarinske nakaznice, ki jo bo izstavila obratna ambulanta.

Pravilnik tudi določa, da pristojni zdravnik lahko odobri bolniški dopust največ za tri dni nazaj in to le v takih primerih, ko ni bilo mogoče pravočasno obvestiti pristojnega zdravnika o nezmožnosti za delo iz objektivnih razlogov.

Po pravilniku o uveljavljanju zdravstvenega varstva zavarovanci svobodno izbirajo zdravnika za zdravljenje v zdravstveni ustanovi na področju, kjer stanujejo ali tam, kjer delajo. V primeru, da izbrani zdravnik priporoča bolniški dopust zaradi obolenja ali nesreče, se mora zavarovanec takoj javiti zdravniku, ki je za njega pristojen za sprejem v stalez nezmožnih za delo v obratni ambulanti. V kolikor to iz zdravstvenih razlogov ne bi bilo mogoče, mora obvestiti pristojnega zdravnika najpozneje v 24 urah po pošti ali na drug primeren način.

Priporočamo pa, da se vsak, ki smatra, da je tako bolan, da ne more delati, preden gre k izbranemu zdravniku, javi pri pristojnem zdravniku, da mu odobri bolniški dopust.

Kadrovske sektor
Socialno zdravstvena služba

DEŽURNI ZDRAVNIK

Od 22. februarja od 12. ure do 1. marca do 12. ure zahodni del dr. Miran Kenda Jesenice, Staneta Bokala 11, Telefon 04 Rešilna postaja Jesenice.

Vzhodni del Jesenic dr. Rajko Turk Jesenice, Cesta revolucije 15. Telefon 04 Rešilna postaja Jesenice.

POPRAVEK

V zadnji številki »Železarja«, je bila v članku »Kontinuirno vlivanje jekla« objavljena napačna letnica v prvem stavku. Pravilno bi se morala glasiti 1858. Pomotoma je tudi izostal avtor članka ing. Alojz Prešern.

Kakšne pravice imamo iz pokojninskega zavarovanja in kako jih uveljavljamo?

(NADALJEVANJE)

Upokojencu, ki se kot tuji državljani za stalno izseli v svojo državo, ali v državo, v kateri je prej stalno prebival, se izplačuje pokojnina v tujino, če dotična država priznava take pravice jugoslovan-skim državljanom.

Upokojenec, ki prestaja kazen zapor ali strogega zapor, na katero je bil sodan obsojen zaradi kaznivga dejanja, nima pravice do tistih obrokov pokojnine, ki

zapadejo med prestajanjem kazni, daljšem kot mesec dni. Družinskim članom osebnega upokojenca, ki prestaja kazen zapor ali strogega zapor, se izplačuje ta čas njegova pokojnina do zneska družinske pokojnine, do katere bi imeli pravico družinski člani tega zavarovanca, če izpolnjujejo pogoje za družinsko pokojnino, razen če je upokojenec izgubil pravico do osebnega pokojnine. Z izvršbo in zavarovanjem je dovoljeno vzeti največ eno tretjino pokojnine, za preživnino, pri-

znano s sodno odločbo ali s poravnavo, pa največ polovico pokojnine. Pravice iz pokojninskega zavarovanja prenehajo s smrtjo upokojenca. Pravice iz pokojninskega zavarovanja izgubi upokojenec, ki je s pravno močno sodbo obsojen na smrt, ki izgubi jugoslovansko državljanstvo po pravno močni odločbi o odvzemu državljanstva, izdani na podlagi predpisov o državljanstvu, ali ki zaradi zmanjšanja pokojninske dobe ne izpolnjuje več pogojev za pravico do osebnega pokojnine. Pri ugotavljanju, ali je upokojenec izgubil pravico do osebnega pokojnine zaradi tega, ker se mu je zmanjšala pokojninska doba, ker so se mu odbila leta pokojninske dobe tistega obdobja, ko je po pravno močni obsodbi sodišča moral prestajati kazen zapor ali strogega zapor, se šteje razdobje petih let, v katerem mora imeti dopolnjeno določeno delovno dobo iz 2. in 3. točke 20. člena tega zakona nazaj od dneva, ko je

pridobil pravico do osebnega ali družinske pokojnine. V smislu zgoraj citiranih odstavkov 20. člena pridobi zavarovanec pravico do nepolne pokojnine, ko dopolni 65 let starosti in zavarovanka, ko dopolni 55 let starosti in če ima zavarovanec vsaj 15 let pokojninske dobe, zavarovanka pa 10 let pokojninske dobe in da ima zavarovanec ali zavarovanka v zadnjih petih letih vsako leto najmanj osem mesecev ali skupaj štiri leta in dva meseca pokojninske dobe.

Če ima zavarovanec 25 ali več, toda manj kot 30 za pokojnino vstevnih let, oziroma če ima zavarovanka 20 ali več, toda manj kot 25 za pokojnino vstevnih let, se prizna pravica do pokojnine pod pogojem, da ima v zadnjih petih letih delovne dobe vsako leto po sedem mesecev ali skupaj najmanj tri leta in pet mesecev.

Družinski član ne pridobi pravice do družinske pokojnine, če je pravico do pokojnine že pridobil,

Kako je z dobavo cinka in žveplene kisline?

Barvne kovine, baker, cink, svinec, aluminij in živo srebro ter njihove legure in izdelki, so v svetu zelo iskani in cenjeni artikli in zato predstavljajo v naši zunanjetrgovinski izmenjavi važno postavko. To je navedlo državne organe, da so med ostalimi tudi za cink že pred leti uvedli strog režim kontingentiranja, to je usmerjanja v posamezne panoge gospodarstva in direktni izvoz.

Do lani so kvote dodeljene jugoslovanskim železarnam pokrivala potrebe in načina distribucije praktično nismo občutili.

Zgraditev novih pocinkovalnih zmogljivosti v Železarni Sisak in Železarni Nikšič pa je že v letu 1962 imela za posledico, da potrebe niso bile v celoti pokrite.

Za leto 1963 je bilo po odredbi Zveznega izvršnega sveta sekretariata za trgovino in turizem (Ur. l. št. 4 z dne 30. 1. 1963), jugoslovanskim železarnam dodeljeno 4.000 ton cinka, ali okrog 73% od prijavljenih potreb in okrog 14% manj kot lani.

Ker imamo v okviru našega Združenja za deficitarne

artikle sistem sporazumnega razdeljevanja in usmerjanja, je bil za 8. februar sklican sestanek na sekretariatu Združenja, na katerem je bila naši panogi dodeljena kvota razdeljena.

V letu 1963 bomo dobili 1.936 ton cinka, ali 194 ton manj kot lani.

Ker smo po dobljenih informacijah predvidevali, da dodeljena kvota ne bo zadoščala za našo proizvodnjo, smo že 24. januarja letos podvzeli ukrepe za dodatno delitev, vendar do danes še nismo prejeli obvestila o rešitvi naše zahteve.

Nič bolj rožnata ni preskrba z žvepleno kislino, ki sicer ni distribuirana, je pa trenutno izredno primanjkuje.

Nagel razvoj industrije, ki kot surovino uporablja žvepleno kislino, je privedel do tega, da bo treba letos uvoziti ogromne količine žveplene kisline, ki jo je bilo še pred dvema letoma preveč. Samo v naši republiki jo manjka okrog 15.000 ton, v državnem merilu pa trikrat več.

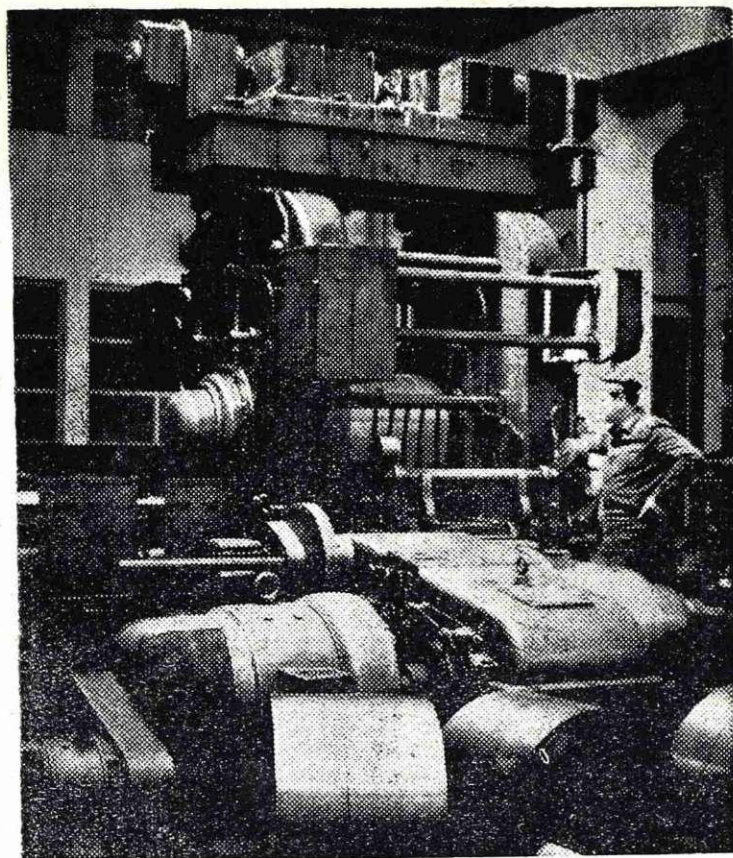
Zaradi izredno kritičnega položaja je Državni sekreta-

riat za industrijo zadolžil s celotno preskrbo, tako z domačo kakor tudi z uvoženo žvepleno kislino, poslovno Združenje kemijske industrije »Agrohemijsko« v Beogradu.

Analiza je pokazala, da primanjkuje le 66 Be kisline, dočim je 60 Be kisline, ki jo proizvaja Bor, dovolj.

Ker se za luženje lahko uporablja 60 Be kislino, je bilo na sestanku v Državnem sekretariatu za industrijo v Beogradu določeno, da morajo železarne uporabljati 60 Be kislino. In ker ima višek 60 Be žveplene kisline samo Bor, je bilo sklenjeno, da morata železarni Jesenice in Zenica kot največja potrošnika med železarnami jemati kislino od Bora, pri čemer pa niso upoštevali, da žveplena kislina iz Bora zaradi visoke vsebnosti arzena in selen za luženje ni uporabna.

Proti tej odločitvi smo takoj protestirali pri »Agrohemijski« in svetu za kemično industrijo v Beogradu, seznanili pa smo z zadevo tudi Sekretariat za industrijo v Ljubljani in Združenje jugoslovanskih železarn v Beogradu.

Motiv iz hladne valjarne

Na sestanku 8. februarja v Beogradu, ki je bil sklican po vprašanju ponderiranja cene, je bilo končno rešeno tudi vprašanje potrebe po odgovarjajoči kvaliteti žveplene kisline za luženje.

Ker pa »Agrohemijska« še vedno ni uspela v celoti zagotoviti manjkajoče količine iz uvoza, od potrebnih 30.000 ton v prvem polletju je šele zaključila 4.000 ton, je redna preskrba zelo problematična. Direktor »Agrohemijske«, je na vprašanje, kakšno zagotovilo nudi »Agrohemijska«, da bo preskrba z žvepleno kislino v redu, odgovoril, da ne more dati nobenega zagotovila, temveč samo upa, da ne bo prišlo do večjih zastojev.

Aktualno pa je tudi pomanjkanje cistern, zato je nujno, da cisterne čimprej izpraznimo in vrnemo proizvajalcu žveplene kisline.

Ceprav so težave s preskrbo cinka in žveplene kisline velike in vidnega izboljšanja ni pričakovati, dokler ne bodo začele obratovati nove predvidene zmogljivosti, upamo, da bomo uspeli pri naših naporih in tako omogočili obratno nemoteno obratovanje.

Ceh

Poizkusil je, če bo eksplodiralo...

Hamo Tufek je že dve leti v martinarni in sicer kot pomočnik čistilca preboda. Večkrat je pri svojem delu že lahko ugotovil in tudi starejši delovni tovariši so ga poučili, da voda in raztaljena žlindra ali jeklo ne spadata skupaj, ker lahko pride do močne eksplozije.

Pred nedavnim je bil na SM peči H, na kateri je zaposlen tudi Tufek, prebod in žlindra je tekla iz ponove v nastavljeno skrinjo. Da se pri tem zmanjša kipenje raztaljene žlindre v skrinji, mečeta čistilec preboda in njegov pomočnik v skrinjo generatorski pepel. Pri tem prebodu je bil generatorski pepel vlažen in delovodja, ki je šaržo izdelal, je posebej opozoril Tufka, da naj ne meče generatorski pepel v žlindro, ker je vlažen in bi lahko povročil eksplozijo.

Dokler je bil delovodja prisoten, je Tufek opozorilo upošteval, ko pa je delovodja odšel pred peč, da bi videl, če je jeklo izteklo iz peči, se Tufek ni mogel vzdržati, da ne bi poizkusil, če bo pri uporabi mokrega generatorskega pepela res nastala eksplozija. Ni bil razočaran. Ko je vrgel generatorski pepel v skrinjo, je nastala močna eksplozija in raztaljena žlindra je opekla njega ter še enega sodelavca, ki je bil prisoten pri prebodu, tako da sta bila oba prisiljena poiskati zdravniško pomoč.

Zaključek je jasen in svarilo za nas vse. Ne preizkušajmo varnostna navodila, če res držijo, temveč jih vedno dosledno upoštevajmo, da ne bo nepotrebnih obratnih nezdod!

pa izgubi pravico do družinske pokojnine:

— če je oseba, po kateri naj bi imel pravico do družinske pokojnine, izgubila pravico do osebne pokojnine ali če je v takih primerih izgubila pravico do invalidnine ali oskrbnine po predpisih o invalidskem zavarovanju;

— če je s pravnomočno obsodbo ugotovljena njegova kazenska odgovornost za smrt tistega, po katerem bi imel pravico do pokojnine;

— če zaradi tega, ker se je po 52. členu tega zakona zmanjšala pokojninska doba, niso več podani pogoji za pravico do družinske pokojnine;

— če zaradi poznejše spremembe posebnih okoliščin, od katerih je bila odvisna pravica do družinske pokojnine, niso več podani pogoji, da bi mogel uživati to pravico.

Vdova, ki še ni stara 45 let, izgubi pravico do družinske pokojnine, ko sklene novo zakonsko

zvezo, če ni pridobila to pravico zaradi invalidnosti. Vdovi, ki je s sklenitvijo nove zakonske zveze izgubila pravico do družinske pokojnine, pa po zakonu iz te nove zakonske zveze ni pridobila pravice do družinske pokojnine, oživi pravica do družinske pokojnine, ki jo je izgubila s sklenitvijo nove zakonske zveze, če so ob prenehanju nove zakonske zveze še vedno izpolnjeni pogoji za pravico do te družinske pokojnine. Otroci, vnuki, bratje in sestre ter otroci brez staršev ne pridobijo pravico do družinske pokojnine, če so jo že pridobili, pa izgubijo pravico do družinske pokojnine, če pred zavarovančovo smrtjo ali po njej sklenejo zakonsko zvezo.

Upokojenec mora naznaniti zavodu za socialno zavarovanje, ki mu izplačuje pokojnino, vsako spremembo, ki vpliva na samo pravico ali na obseg uživanja te pravice v smislu zakona o pokojninskem zavarovanju.

O stvareh iz pokojninskega zavarovanja odločajo komunalni zavodi za socialno zavarovanje po pooblastilu Republiškega zavoda za socialno zavarovanje. O stvareh iz pokojninskega zavarovanja, ki se opira na meddržavne ali mednarodne pogodbe, pa Zvezni zavod za socialno zavarovanje. Za odločanje o pravici do osebne pokojnine je krajevno pristojen tisti komunalni zavod za socialno zavarovanje, na katerega območju je zavarovanec v delovnem razmerju takrat, ko vložil zahtevo za osebno pokojnino. Če zavarovanec takrat, ko vložil zahtevo, ni v delovnem razmerju, je pristojen komunalni zavod za socialno zavarovanje, na katerega območju ima zavarovanec ob vložitvi zahtevka za osebno pokojnino stalno prebivališče.

Za odločanje o pravici do družinske pokojnine je krajevno pristojen komunalni zavod za socialno zavarovanje, na katerega območju je imel zadnje stalno pre-

bivališče tisti, po katerem imajo družinski člani pravico do pokojnine.

Če krajevne pristojnosti ni mogoče določiti, jo določi direktor Zveznega zavoda za socialno zavarovanje. O sporu o pristojnosti med komunalnimi zavodi za socialno zavarovanje v ljudski republiki odloča direktor Republiškega zavoda za socialno zavarovanje. V sporu o pristojnosti med komunalnimi zavodi za socialno zavarovanje iz različnih ljudskih republik, v sporu med republiškimi zavodi za socialno zavarovanje in v sporu o pristojnosti med komunalnimi zavodi za socialno zavarovanje in Republiškim zavodom za socialno zavarovanje odloča direktor Zveznega zavoda za socialno zavarovanje.

(Konec prihodnjic)

O vzdrževanju šaržirnih strojev in žerjavov v martinarni

V hali, ki jo že gradijo, bo dobil nove prostore tudi žerjavni oddelek - Ker jih čakajo nove še večje naloge bodo morali prostore primerno opremiti in urediti

V naši jeklarni so sprejeli proizvodni načrt, v katerem je predvideno, da bodo letos izdelali 330.000 ton jekla. Omenjeno količino jekla bodo naši martinariji prav gotovo izdelali in celo presegli, če ne bo nepotrebnih zastojev pri SM pečeh.

Da bodo proizvodnim nalogam kos, je treba poudariti še to, da so izvršili rekonstrukcijo na dveh SM pečeh. Tako so eno SM peč povečali od 65 ton na 120 ton, drugo pa od 60 na 80 ton. Razumljivo je, da je za takšno količino SM jekla treba v SM peči vložiti tudi precej več starega železa in grodlja. Toda v martinarni imajo samo štiri šaržirne stroje, ali samo enega več kakor takrat, ko je proizvodnja jekla znašala 150.000 ton letno. Ob še enkrat večji proizvodnji jekla si lahko predstavljamo, kako so obremenjeni šaržirni stroji. Prva prekomerna obremenitev je že v tem, da uporabljajo precej večja korita kot je dnevna zmogljivost strojev. Šaržirni stroji, ki jih uporabljajo v martinarni, so grajeni tako, da z njimi lahko dvigajo bremena, teška 2,5 ton. V nova, že omenjena korita, pa lahko naložijo tudi štiri tone starega železa. Pot, ki jo opravi maček na stroju od ene do druge skrajne točke, je tako kratka, da lahko staro železo vloži samo do sredine peči, nato pa ga mora s koritom, ki je opeto na dvizniku, potisniti do strehe peči in s tem napravi prostor za nadaljnji zasip v peči. Tako pride pogosto do zlomov strojnih delov in tudi do izpada enega šaržirnega stroja iz obratovanja. Pogosto se dogaja, da je največ manjših okvar takrat, kadar je eden od šaržirnih strojev v rednem popravilu. Dokler okvare ne odstranijo, potem takem obratujeta samo dva šaržirna stroja. Razumljivo je, da v takih primerih peči ne morejo biti pravočasno založene in se vmesni čas med saržami podaljša.

Velik problem so tudi tiri, po katerih vozijo šaržirni stroji in so v tako slabem stanju, da lahko postavimo vprašanje, kako je sploh mogoče, da stroji normalno obratujejo. Vsekakor bi morali zamenjati tire in tudi nosilci na katerih so pritrjeni, so razpokani. Zaradi obsežnega popravila bi morali nekoliko zmanjšati proizvodnjo, toda delo bo treba kljub temu temeljito in načrtno opraviti. Če bi s popravilom odlašali, se lahko zgodi, da bi morali celo ustaviti eno ali dve SM

peči. Zaradi tega bi morali omenjeno popravilo v martinarni že sedaj planirati in hkrati naročiti nov šaržirni stroj, ki bi imel večjo zmogljivost od sedanjih strojev.

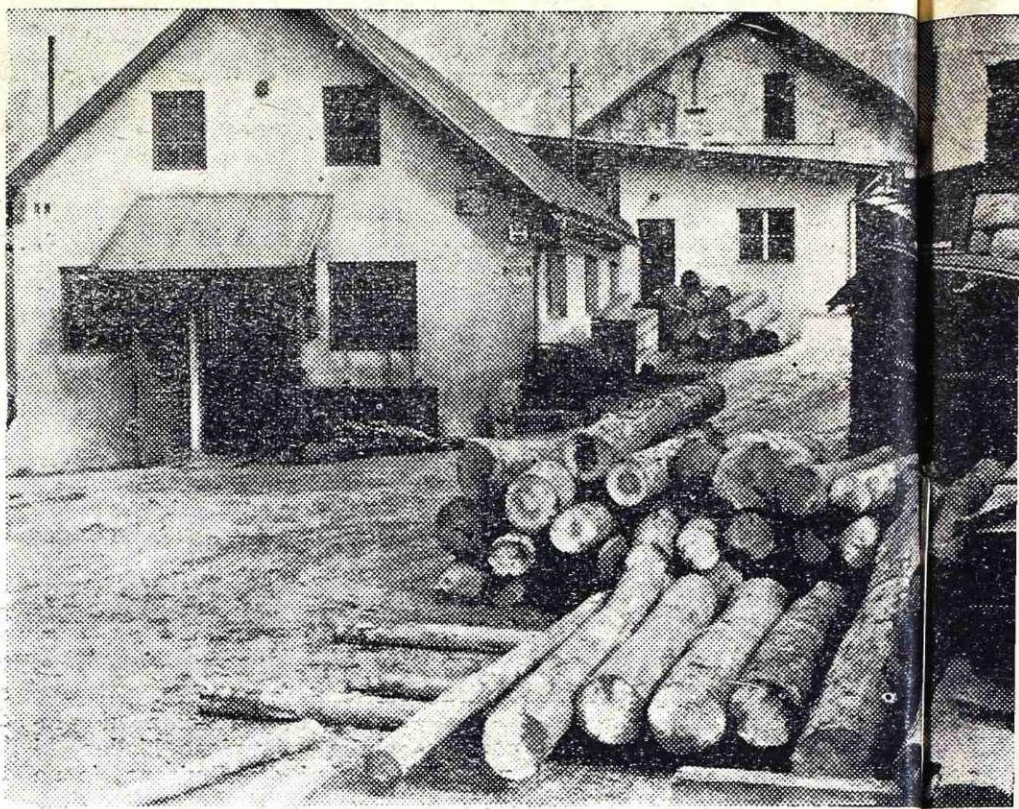
Težave imamo tudi z žerjavi v livni lopi. Popravila na velikih livnih žerjavih, to je na 80 in 100-tonskem, lahko opravimo samo ob državnih praznikih, ko v martinarni ne obratujejo. Toda za redno vzdrževanje žerjavov je v letu premalo prostih dni. Čeprav imamo nov 120-tonski žerjav, se položaj ni dosti spremenil, ker bo treba zaradi razvrstitve peči in livnih jam odstraniti 80-tonski žerjav, ki bo pozneje posluževal 50-tonsko elektropeč. Prav tako ni pravilno, da mora skupina delavcev za popravilo žerjavov delati tudi ob vseh državnih praznikih med letom. Omenim naj še položaj z malimi 8-tonskimi žerjavi. Namesto 30-tonskega žerjava, ki smo ga prodali v Zenico, ki je vozil po isti progi kot 8-tonski žerjav, je podjetje Metalna iz Maribora pred dvema letoma postavila nov žerjav, ki smo ga dobili iz reparacij. Ta žerjav ima nosilnost 10 ton. To je tudi edini žerjav na tej progi, ki je povečal zmogljivost za postavljanje in praznjenje livnih jam. Tudi na teh žerjavih je treba redna opravila opraviti samo v času remontov SM peči. Montirana je bila tudi dvizna naprava, s katero lahko prestavljamo 8-tonske žerjave in si tako pomagamo pri rednih popravilih. Na ta način popravila žerja-

vov opravimo vedno na koncu žerjavne proge. Ker pa je 10-tonski žerjav širši, ga ne moremo dvigniti z dvizno napravo. Prav bi bilo, da bi pri naročanju novih žerjavov tudi računali na to, da bomo lahko v prihodnje v vsakem primeru koristno uporabljali dvizno napravo.

Naše delo je zelo otežkočeno, ker je prostor, ki ga uporabljamo v žerjavnem oddelku za popravila žerjavov, zelo majhen. Naša delavnica meri komaj 30 m². Lahko si predstavljamo, v kakšnem položaju se nahajamo, ko moramo vendar skrbeti za popravila 70 žerjavov, kolikor jih imamo v železarni, poleg njih pa so tu še številna Demag dvigala.

Ob zaključku naj omenim še gradnjo nove hale, ki bo dolga 100 metrov in široka 12 metrov. Polovico hale bo dobil naš žerjavni oddelek, za popravila žerjavov in skladišče v drugem delu pa bo kovačnica. Toda vprašanje je, če bo prostor, s katerim bomo razpolagali, dovolj velik. Znano je tudi, da ima montažni oddelek precej vitljev in igel ter ostalega orodja in zato potrebuje večji prostor. To pomeni, da bo treba skrbeti za racionalno izkoriščanje prostora, še posebej zato, ker moramo računati s tem, da se bo v prihodnjem obdobju povečalo število žerjavov v železarni. Mislim, bo treba tudi na centralizirano vzdrževanje žerjavov, s čimer bomo pocenili samo vzdrževanje.

Drago Mesarič

Letno porabimo okrog 5.000 m³ raznega rezanega in okroglega lesa

Tudi les je v naši še vedno nepogre-

Že večkrat smo v »Železarni« opisovali razne proizvodne in predelovalne obrate, danes pa objavljamo nekaj o lesu, ki ima pri proizvodnji zelo važno vlogo.

Že pred drugo svetovno vojno je imel takratni lastnik tovarne KID lastno žago, na katero so letno pripeljali 6.000 do 7.000 m³ raznega okroglega lesa. Letna poraba pa je znašala 3.500 do 4.000 m³ rezanega lesa, v to številko pa je všteti tudi rezan les, ki so ga razrezali v zabojarni, ki je pripadala žagi.

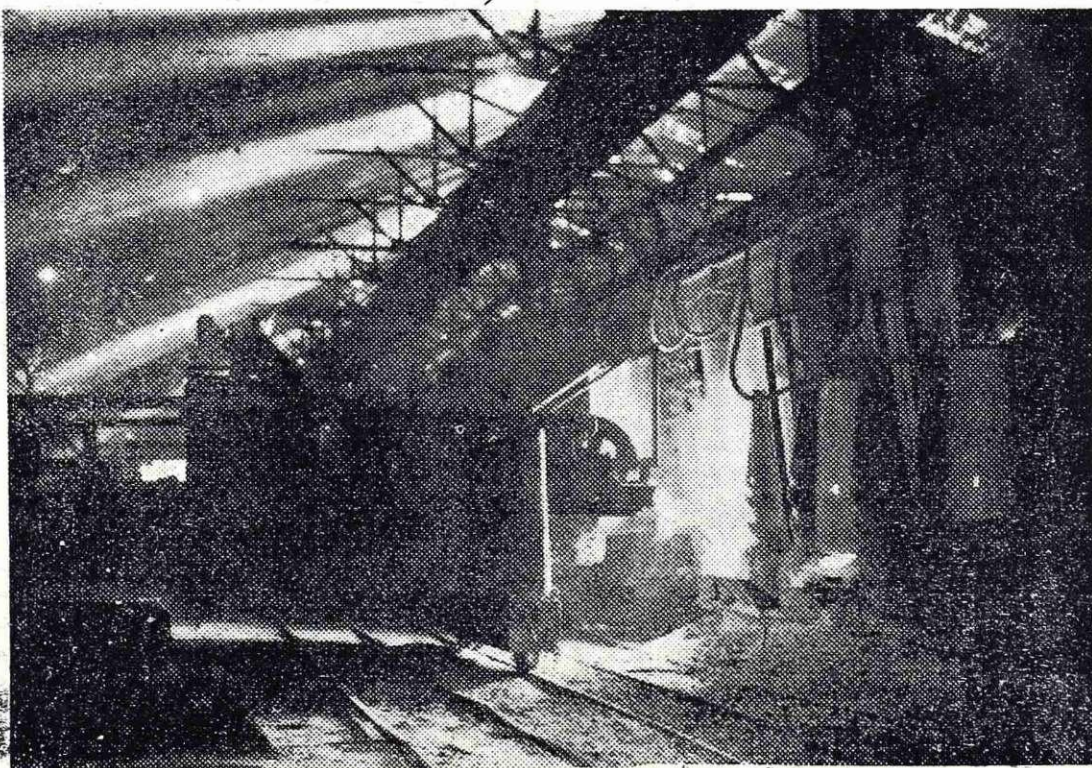
Danes je to precej drugače. Velike količine lesa je že zamenjalo železo in razne pla-

stične snovi. Tudi lesenih barak, plotov in streh je vedno manj, toda kljub temu se je poraba lesa povečala. Razlika je v tem, da danes porabimo veliko več lesa neposredno v proizvodnji. Skladišče žage mora imeti stalno na zalogi do 600 m³ rezanega lesa in do 800 m³ raznega okroglega lesa. Povprečna mesečna poraba rezanega lesa je 140 m³ in okroglega lesa 15 m³, ali skupaj letno 1.860 m³. Večji del te količine (60 %) porabi tesarna za razna dela po obratih železarne.

Okrog šestdeset let je žaga polnojarjenik obratovala in rezala les za potrebe železarne. Šele pred kratkim je bilo popolnoma ustavljeno vsako obratovanje in od tedaj dobimo smrekov rezan les od podjetja LIP Bled iz obratov, ki so na območju jeseniške občine. Rezan les listavcev pa tudi od Lesnine Ljubljana, ki ima skladišče v Škofji Loki. Razen tega podjetja nima noben žagarski obrat na zalogi suhega lesa in ga po naročilu šele razreže, tako da mora biti naša zaloga zaradi tega vedno precej večja, da ga lahko sušimo, kot bi bila, če bi dobivali suh les. Največ težav imamo pri določenih dimenzijah raznega stavbnega lesa, ki ga večkrat nepredvidoma potrebujemo tudi le po nekaj kosov in v zelo kratkem roku. Dokler je obratovala naša žaga, je bilo to lahko, v zunanjih žagarskih obratih pa je težko preusmeriti celo-

ten potek delamo za kosov. Najkrat p nima jo namgovarj okroglega lesa za bo treba torašanje doče rešiti sečno je pri razstavbn listavcev, ki morar sih iskati sij po v renjski. Naj prin okroglega listavce mo tudi naogi in s zgodilo, da en ko nujnosti kabtesali, bi ga lahv kol smeli, spustskozi p menik.

Omeniti treba tu odpadke, se žam žaganje, ki tesno

Šaržirni stroji v martinarni so preobremenjeni

Iz sprejemne na k

Kako sprejemamo v naši železarni nove delavce

Vsaka gospodarska organizacija stremi za tem, da ima strokovno sposoben in stalen kader. Zato mora biti izbira in sprejem kadra strokovno in načrten. Na odločitve pri sprejemu novega kadra mora poleg vseh ostalih faktorjev vplivati predvsem:

- da ima novi delavec odgovarjajočo splošno in strokovno izobrazbo,
- da je fizično in zdravstveno sposoben za delo, ki ga bo v začetku in pozneje opravljal ter
- da so vsaj po dosedanjih izkušnjah izglede, da bo novi

delavec postal stalen in aktiven član kolektiva.

Za uresničevanje teh osnovnih pogojev izbire in sprejema novih kadrov se zahteva, da ne more tako odgovorne naloge uspešno opravljati samo komisija CDS za sklepanje in odpoved delovnega razmerja in referent sprejema, kakor je bilo v dosednji praksi. To potrjuje še posebej dejstvo, da je bilo v zadnjih letih sprejetih 900 do 1000 novih delavcev, ki jih je morala komisija za sprejem izbrati iz 3500 do 5000 ponudb za delo. Pri tem pa upoštevajmo še to, da so velik del teh ponudb poslali delavci, ki se selijo iz podjetja v podjetje itd. Kljub vsej prizadevnosti dosedanjih komisij, ki so poskušale čim bolj objektivno izbrati in sprejeti kar najboljši kader, je takšen način imel večkrat negativne posledice kot so: visoka fluktuacija, nestalnost pri delu, primeri, ko so novi delavci po enem ali dveh mesecih zaposlitve pri nas začeli bolovati zaradi težjih obolenj že od prej itd. Lani smo o postopku izbire in sprejema novih delavcev večkrat govorili. Po daljših razgovorih smo v decembru lani uvedli nov postopek sprejema, ki je sicer daljši, toda po dosedanjih trimesečnih izkušnjah uspešnejši. Pri uvajanju novega postopka smo točno porazdelili naloge in odgovornosti službe kot komisije. Pri tem smo upoštevali, da zbiranje ponudb in dajanje strokovnega mnenja o kandidatu za sprejem ni naloga komisije CDS in je tudi nepravilno, če bi se kot organ urpavljanja morala ukvarjati s temi vprašanji.

Anton Žerjav

Komisija CDS za sklepanje in odpoved delovnega razmerja ima naslednje osnovne naloge:

- vodenje politike sprejemanja novih kadrov,
  - sklepanje delovnega razmerja po sprejetih kriterijih,
  - sklepanje o odpovedi delovnega razmerja itd.
- Novi postopek je razdeljen v štiri dele, in sicer:
- zbiranje ponudb,
  - strokovni in zdravstveni pregled kandidatov,
  - sklepanje delovnega razmerja,
  - uvajanje novega delavca

Zbiranje ponudb za zaposlitev smo poverili Zavodu za zaposlovanje delavcev na Jesenicah, ki odvisno od naših potreb zbira ponudbe ter kandidate, ki odgovarjajo našim osnovnim zahtevam. Zavod je prevzel tudi vse morebitne stroške (vožnja, stanovanje in hrana) za prosilce, ki jih povabi do sprejema v železarno.

Naslednja faza je delo strokovne komisije. Komisijo sestavljajo obratni zdravnik, socialni delavec, varnostni tehnik, vodja socialno-zdravstvene službe, referent za delovna razmerja, referent za sprejem in vodja oddelka za kadre, od zunanjih sodelavcev pa predstavnik Zavoda.

Strokovna komisija ima naloge:

- preveriti dokumentacijo prosilca, predvsem dotedanje zaposlitve,
- ugotoviti zdravstveno in fizično sposobnost prosilca (vsak je temeljito zdravniško pregledan),
- dogovoriti se o možnosti zaposlitve, kjer naj bi prosilec, v kolikor je sprejet, delal (pogoji dela, OD, kadrovanje itd.),
- ugotoviti in rešiti ostala vprašanja, ki so v zvezi s prosilcem, kot so: stanovanje, prehrana, oddaljenost itd.

Na osnovi vseh teh ugotovitev komisija odloča o primernosti ali neprimernosti prosilca za sprejem in tako sestavljen predlog posreduje komisiji za sklepanje delovnega razmerja. Posebnost dela strokovne komisije je v tem, da aktivno v njej sodeluje obratni zdravnik, ki da širšo obrazložitve fizične in zdravstvene sposobnosti prosilcev, na osnovi česar je sprejem novih delavcev zelo olajšan.

Tretja faza postopka je delo komisije za sklepanje delovnega razmerja. Le-ta na osnovi vse zbrane dokumentacije mnogo lažje in bolj razsodno odloča o sprejemu prosilca.

Morda bo kdo po dosedanjem opisu postopka sprejema prišel do zaključka, da je preobširen, kakor se to vidi na prvi pogled. Toda v celotnem postopku do sklepa komisije CDS prosilec sodeluje le pri izpolnitvi vprašalnika oziroma napisani ponudbi za zaposlitev ter en dan, ko je treba preveriti njegove dokumente in ga zdravniško pregledati. Od vloženih vlog do dneva sprejema v podjetje ali odklonitve pa traja le deset dni, za povratnike iz JLA pa še manj.

Kot četrti del postopka je uvajalni seminar za nove delavce, ki traja dva dni. Ta seminar obsega:

- organizacijsko strukturo podjetja,
- ogled muzeja in kratko zgodovino železarstva,
- pravice in dolžnosti iz delovnega razmerja,

- zdravstveno-socialno zakonodajo,

- varnost pri delu,
- nagrajevanje,
- medosebne odnose,
- ogled nekaterih obratov.

Tretji dan moramo vse novosprejele delavce v obrate, kamor so dodeljeni. V tem dnevu novi delavci spoznajo obrat, delovno mesto, kjer bodo delali in še posebej konkretna vprašanja s področja varnosti pri delu. S tem prevzame novega delavca obrat, kateremu priporočamo, da dodeli novince v priučitev izkušenemu starejšemu delavcu.

Tako smo skušali nekoliko podrobneje opisati postopek sprejema, ki smo ga uvedli. Zavedamo se, da bomo na tem področju morali še marsikaj storiti, ne samo v okviru kadrovske službe ali komisij, temveč bo moral pri uvajanju novih delavcev dati velik delež tudi kolektiv, kamor se novi delavci vključijo. Le z vsestranskim in sistematičnim delom bomo lahko zmanjšali vse dosedanje negativne pojave, še posebej pa visoko fluktuacijo, ki nemalo tudi materialno bremeni kolektiv.

V. T.

Ali tovarni prešljiv

desamo za nekaj Najkrat pa tudi namnavorjajočega a lena zalogi in tomanjanje v bo- liti, posebno pereče iznestavnem lesu , ki moramo vča- i sli po vsej Go- No primernega a lesavcev ima- na gi in se je že da en kos zaradi kabresali, čeprav lahki kolikor bi pustkozi polnojar- ti jeba tudi lesne , to zmanje in ki lesno poveza-

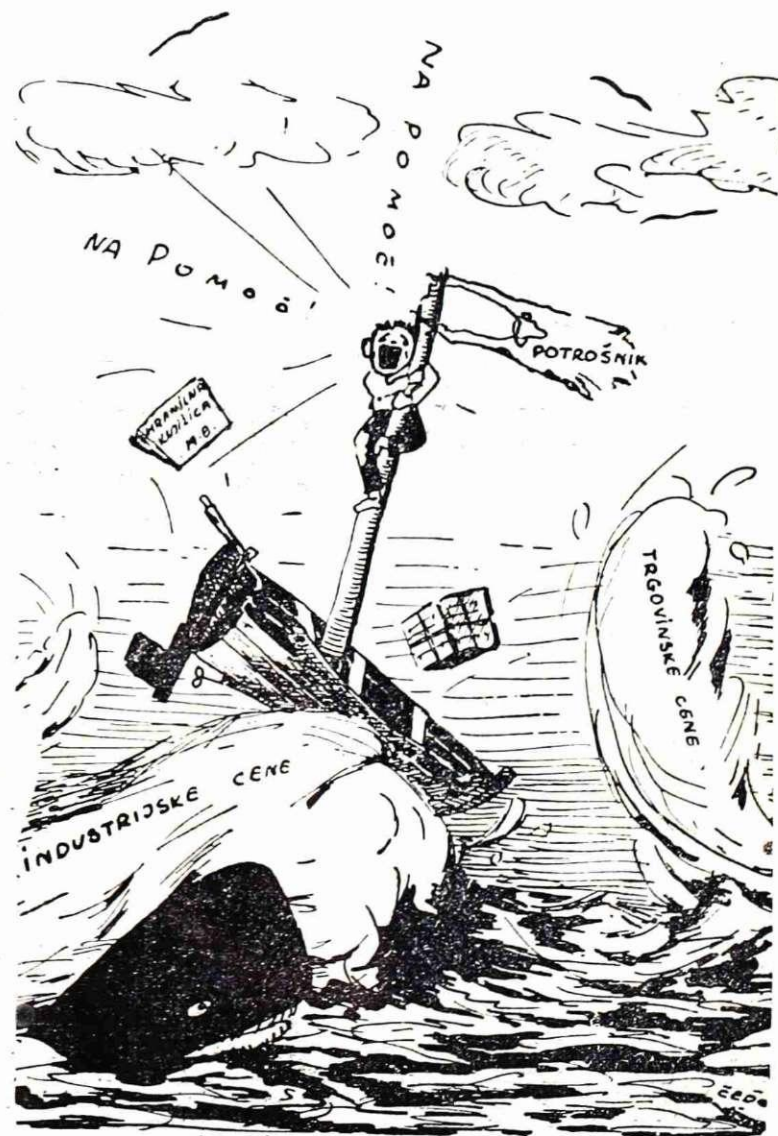
ni s proizvodnjo in jih moramo sedaj, ko žaga ne obra- tuje, dobivati od drugod. Teh odpadkov porabimo mesečno okrog 60 m³ in letno 720 m³.

Iz tega kratkega opisa bi sicer sklepali, da porabimo v naši železarni sedaj manj lesa kot nekoč. Vendar če bi upoštevali še les, ki ga porabijo druga podjetja za razna dela v tovarni, les za embalažo, ki ni všteti v omenjene količine, potem lahko brez pretiravanja trdimo, da v današnjem času porabimo v naši železarni letno 5.000 m³ raznega rezanega in okroglega lesa. Iz vseh teh podatkov pa lahko tudi rečemo, da je les v naši tovarni še vedno nenadomestljiv in nepogrešljiv.

Anton Žerjav

Na kadrovskem sektorju

Ali bodo vsi klci zaman?

Zaslišanje, tepež, siljenje, muke — mar me res čaka vse to?

Ze dolgo je vedela, da mora nekaj priti in vse, kar naj bi se zgodilo, je bila pripravljena razumno sprejeti. Sprevidela je, da bo morala stopiti na pot, po kateri je odšlo že skoraj polovico vaščanov. Bila je zbegana in plaha, a odločena, da ne bo pokleknila.

Ni vedela, da bo prišlo nekaj, kar ni mogla slutiti in kar bi ne mogla pričakovati niti v sanjah.

Odložila je metlo in se za čas naslonila na pult. Noge so jo komaj držale. Ko si je opomogla, je vzela škatlo z nakaznicami, denar in ključce ter narahlo potrkala na vrata pisarnice. Noter jo je pozval Sokoljak. Namesto, da bi štel denar in odrezke, je Vabljenek ta večer odrinil škatli in ključce ter ji položil roko na ramo.

»Saj ne bo hudega,« ji je dejal. »Le poštena moraš biti. Če boš mogla, stori, kar bodo gospodje zahtevali od

Peter Skalar

12

Srečanja

tebel! Potem bo vse dobro. V naši vasi je bilo hudo in vsakdo lahko kaj stori, da bi se ne ponovilo. Nase in na svoje misli, Jerka!

Govoril je v presledkih, si vmes otrl kapljico znoj na čelu in skušal položiti v svoj rezgetajoč glas čim več očetovske skrbi. Jerkinega pogleda ni prenesel, zato je vselej, kadar sta se zgovarjala, gledal v tla. Najprej je stopila toliko nazaj, da je starčevska roka zdrknila z njegovega ramena, potem pa se je napol obrnila k vratom in pokazala, da bi že rada šla. Imelo jo je, da bi z vsem glasom zavpila:

»Strahopetca! Da bi odvrnila smrt od sebe, pošiljata druge vanjo. Morda jo bosta ukanila, a kdo, ki bo vedel, kakšne kupčije sta sklepala, bo morda le ostal živ v tem strašnem času. Ljudje morajo zvedeti, kaj sta počela.«

Poiskala je Sokoljaka, trenila z očmi in nakazala z glavo, da je pripravljena. Postajenačelnik je potegnil plašč skupaj, se nemo zahvalil trgovcu in stopil proti vratom.

»Pojdiva!« je dejal in prijel za kljuko.

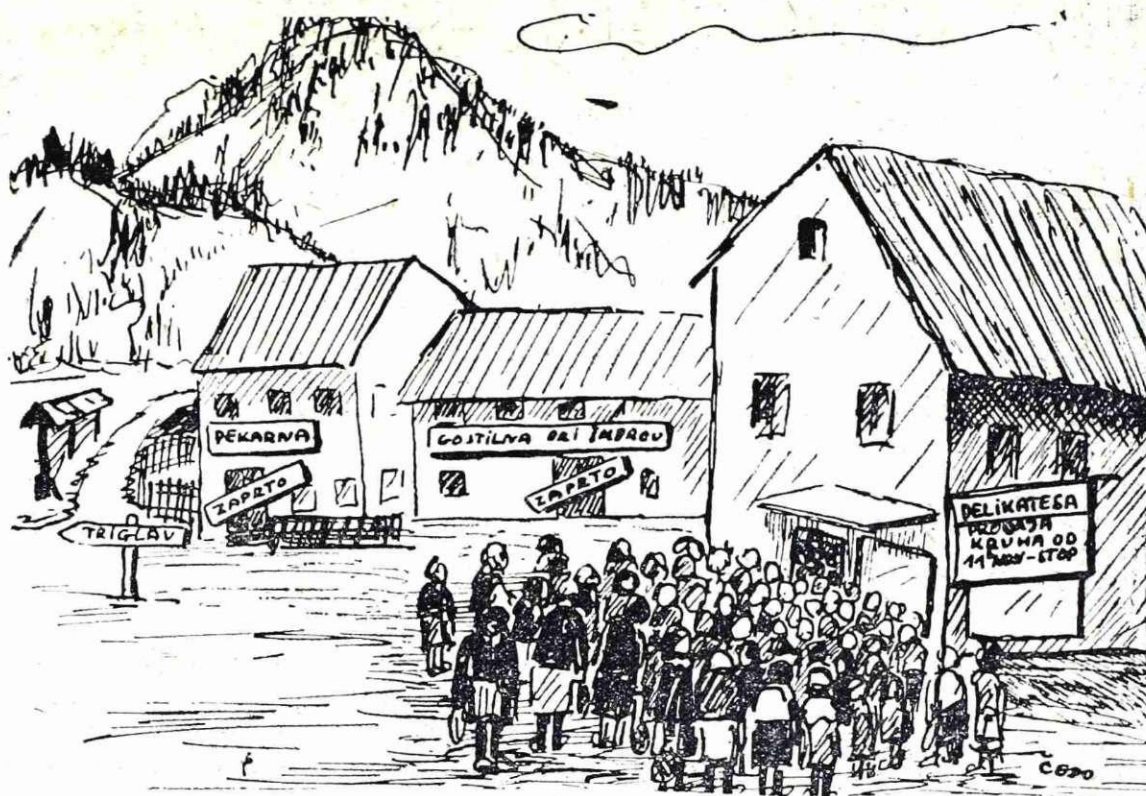
Ko sta stopila v sneg, ki ga je bilo sonce podnevi nekoliko otajalo, je za korak zaostala in se dala voditi. Razmišljala je, da čez dan ni šel skozi vas nobeden sivozelenih policijskih avtomobilov. Utrnilo se ji je, da jo morda žene te na postajo in da jo bo skušal z grožnjami in zastraševanjem položiti na svoj divan. V vsakem njegovem pogledu je videla nekaj pohlepa, a ni si mogla misliti, da je že davno zaigral možnost streči svojim željam.

Na križišču sta zavila proti šoli. Sokoljak ni nobenkrat pogledal nazaj, le kdaj pa kdaj je toliko zadržal korak, da je ugotovil pokanje zmrzujočega snega pod njenimi nogami. Ali bo z jedrim telesom, polnimi oblikami in črnimi očmi zmogla šefa obveščevalne službe za našo dolino? je premišljeval. Če ji uspe, potem me nemara ne bo vsak teden spraševal po Tomažu.

»Ste zvedeli kaj uporabnega o svojem PRIJATELJU?« Nič več me ne bo sprejemal s tem odurnim vprašanjem. Konec bo. Pomladi jo pošljejo mednje in privedla nam jih bo druga za drugim pred orožniško postajo v Jasnici. Če jo pošljejo gor, nemara zaide tudi v Tomaževo srce. Saj ni vrag, da bi bil stanoviten, če bo imel takole dekletke zraven sebe v gozdu. Zlahka bo pozabil na svojo Danico, ki je bogve kje in bo kmalu leto, kar je ni videl.

Spomin, ki ni nikoli miroval, ga je odtrgal od stvarnosti in misli so mu zablodile nazaj v leta pred vojno. Takrat sta se Tomaž in Danica imela zelo rada. Celo desetletje. Pa je bilo vedno kaj posređi, da nista mogla zaživeti drug ob drugem. Najprej je bil Tomaž zadolžen in mu je s svojo učiteljsko plačo pomagala od daleč reševati domačijo. Bil je smučar in dober tekmovalec. Uvrščal se je med prve doma in v tujini, pa je čutil več zadovoljstva, da je s svojimi uspehi širil zanimanje za svojo dolino in sloves svojega ljudstva. Za to, da bi njegova dolina zaživele, da bi se dvignila iz revščine, da bi tuje od blizu in daleč znali ceniti njeno lepoto, je bil pripravljen storiti vse. Na vseh koncih je dokazoval, naj vlagajo oblasti in zasebniki denar semkaj, ker se to zanesljivo izplača. Gradil je planiaske domove in koče, pripravljaval tekmovalnja in žarel v ognju za napredek svojega kraja. Potem je, sam ni vedel kako, postal komunist. Vse, kar je bil počel dotlej, se je tako lepo ujemalo z idejami, ki jih je spoznal. Svoje življenje je bil že davno posvetil lepšemu jutri. Kadar je slonel v robeh in zrl dol na jezero, se je glasno pogovarjal s seboj. Vizija časov, ko ne bo to več do onemoglosti zgaranih drvarjev in dninarjev, zadolženih bajtarjev in ko ne bo več ljudi brez dela, je preplavljala bregove njegove zavesti.

Takšen je bil Sokoljakov predvojni prijatelj in razen globoko v skrivnost zakovanega partijskega dela je bilo gestapovskemu agentu znano vse Tomaževo življenje, snovanje in navdušenje.

Na vlaku

Personalne vesti

Nabito poln vlak. To jeta), da je slikal neki tujec vsak dan, ko se vračam iz tako gnečo za kruh. Kako bi službe domov. Niti časopisa mu to preprečili? Ni fotografiral vojnega objekta, ne morem izveči iz žepa. Lokomotiva kot da se muči. ampak navadno trgovino, v kateri prodajajo med drugim tudi kruh. Glejte, zato Dve ženi se hrupno pogovarjata. Neki bariton tako na glas misli, da se jima meša sta bili naši znanki tako v pogovor. Kritizirata naš ogorčeni in sta kritizirali naše življenjski standard. In še lokalno gospodarstvo. In zakaj ga ne bi? Kar naj, če imata prav. Se bolje bi bilo, če bi bilo to na drugem mestu, kjer bi ju dobro slišali tudi oni z občine in trgovci s stalno naraščajočimi cenami. Vsiljuje pa se mi prepričanje, da tudi to ne bi mnogo pomagalo. Oglušeli so leti za take »vice«.

Pravijo, da občina za vse to ve, pa se vendar mnogo niti ne prizadeva, ker je to vprašanje prepustila upravi pekarn na Jesenicah. Sicer pa se sliši tudi, da je najvažnejše, da Mojstrana dobi kruh tekom dneva. Toda temu ni tako, ker ti dve ženi se sicer ne bi toliko razburjale, če bi bile te besede odbornika resnične. Ali ni tako?

Mojstrana je turistična in zato hoče turistični dinar. Že v jutranjih urah hoče vse, ki nameravajo na Triglav, postreči s kruhom in čajem. In zakaj ne, če lahko! Pa vidite, nekdo je rekel, da ne more in Mojstrana je ostala brez kavarne! In brez pekarn! In tako že več kot leto dni. Mojstrana ni več turistična, pravijo nekateri, Mojstrana je zdravstveno-socialna (ker ima dva doma oddiha), pristavljajo drugi. Toda Mojstranci imajo dokaze, da je turistična. Izgleda, da bo morala nekdanja poznana turistična Mojstrana ponovno dokazovati, da je turističen kraj.

Mojstrana! Vlak se je ustavil. S cekarji, polnimi kruha, sta izstopili tudi naši dve znanki. Hodim za njima in razmišljam, medtem ko leseni most škriplje pod koraki utrujenih delavcev.

Č.

Personalne vesti za čas od 1. do 15. februarja 1963:

45 sprejetih delavcev, 6 sprejetih uslužbencev, 17 obračunanih delavcev in dva obračunana uslužbenca.

Upokojeni so bili naslednji dolgoletni sodelavci:

Anton Svetina, roj. 1925, valjarna Javornik — v ŽJ 17 let; Emil Koren, 1904, OTKR — v ŽJ 33 let; Janez Lah, 1906, mehanična delavnica Jesenice — v ŽJ 23 let in pol; Franc Skočir, 1905, — plavž v ŽJ 23 let; Franc Zorc, 1907 tesarna — v ŽJ 26 let.

Vsem upokojenim sodelavcem želimo, da bi dolgo uživali zasluženi pokoj!

Umrli:

Drago Ušaj, 1919, promet — premikač. Svojem iskreno sožalje.

ZAHVALA

Ob bridki izgubi dobrega, nenadomestljivega moža

DRAGA UŠAJA

se vsem sorodnikom, sosedom posebno Dimčevim in Lahovim, prijateljem, znanec ter sodelavcem pokojnega, Zvezi borcev, SZDL terena Podmežaklja, iskreno zahvaljujem za sočustvovanje in denarno pomoč.

Posebno se zahvaljujem primariju dr. Brandstetterju, dr. Vidaliu in vsemu strožnemu osebju internega oddelka jeseniške bolnice za vso skrb in nego ob njegovi težki bolezni.

Pevcem, govornikom za poslovilne besede ob odprtem grobu, darovalcem vencev in cvetja, voznikom osebnih avtomobilov ter vsem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti k večnemu počitku, lepa hvala.

Zalujoča žena

Ocenjevanje, ocene, spričevala in... Kaj delajo v gledališču?

V preteklosti je bilo ocenjevanje zgolj in popolnoma subjektivno. V osnovni šoli je bilo v celoti prepuščeno učitelju, da je presodil, s kakšno številko bo označil stopnjo učenčevega znanja. Tudi danes je ni mnogo drugače, dasiravno so na delu že močne silnice, ki naj bi ocenjevanje do kar najvišje mere objektivizirale. Danes smo še v položaju, ko ocena odlično (5) pomeni na primer na Jesenicah nekaj popolnoma drugega kot recimo v Begunjah ali v Mariboru. Govorimo o strogih, zahtevnih šolah in učiteljih in o takih, ki zahtevajo manj (včasih tudi manj dajejo). Najbrž ne bomo nikoli prignali do konca pravde, kaj je bolje: ali veliko učiti in naučiti ter biti strog in zahteven ali popuščati pri obojem. V načelu smo si edini: Bolje je prvo in prva pot je edino pravilna ter otroku

v zadnji posledici koristna. V praksi pa se pogosto kaže, da bi moralo biti drugače. Rigorozne šole in učitelji danes namreč slabo odrežejo. Popuščanje in odstopanje od načelne zahtevnosti je danes v šolah že skoraj reden pojav. Običajno je utemeljeno s psihološkimi, zdravstvenimi, razvojnimi, družinskimi ali drugimi razlogi in razmerami. (V praksi: Otrok, ki je prebolel težjo bolezen, je običajno tretiran skladno s to boleznijo. Otrok, ki kaže odstopanje od normalne inteligence, pa bi se rad šel učiti, je deležen posebne podpore in uvidevnosti. Tisti, ki živi v težkih razmerah, v razrujeni družini, ki izhaja iz družine, v kateri je domača vzgoja zanemarjena in razsaja alkohol, je obravnavan skladno s temi okolnostmi itd.). Vse to po svoje vpliva na ocenjevanje in

ocene, pa tudi na splošne kriterije šole in posameznih učiteljev. Zelo prav je, da so pri otrokovi oceni upoštevani duševna razvitost, zdravstveno stanje, socialno stanje itd., vendar v zadnjem času nalezimo na tri nevarnosti, ki izhajajo s tega področja. 1. Prehudo psihologiziranje in upoštevane vseh, tudi najrahlejših duševnih vzgibov, ki bi utegnili vplivati na tak ali drugačen učenčev dosežek, lahko poraja v učenca občutek, da je on obravnavan drugače kot njegovi vrstniki in to ugotovitev sprejme kot stalno koncesijo, kar mu utegne v življenju hudo škodovati. 2. Učenci in preko njih starši lahko dobe vtis, da so nekateri otroci privilegirani, drugi pa zapostavljeni in od teh izvirajo prepričanja o krivici posameznega učitelja, profesorja ali šole. 3. Tiste malo izsiljevanja boljših ocen, kolikor ga je pred koncem polletja ali šolskega leta zaslediti, se opira prav na opažena odstopanja, ki so pogojena z zgoraj omenjenimi vzroki.

Dalje prihodnjič

Vsako leto več ali manj hud mrav v januarju in februarju občutno prizadene obisk v gledališču. To ni čudno, če pomislimo, da je razhlajena in prevetrena veža, zlasti pa praktično nikoli segreta dvorana vse prei kot vabljiva, še posebej je bila občutna ta smo ga bili deležni letos. Že izdelani načrti za centralno kurjavo, ki bi zagotovila tople prostore v gledališču in bila tudi bolj ekonomična kot sedanje kurjenje peči, so začnkrat (in že zelo dolgo!) samo tih želja ne le gledaliških delavcev in gledališke publike, temveč tudi vseh drugih, ki se dvorane poslužujejo. Še prav posebej je bila občutna ta želja ob letošnji z mrazom izdatni zimi, ki je gledališče prisilila, da se je zlasti v januarju in tudi februarju odreklo običajnemu številu predstav doma in ni gostovanjih. Še v decembru, ko je bila tudi četrti premiera letošnje sezone (pravilna igra »Snežulčica«), je bilo 18 predstav, v januarju pa samo pet.

Kljub temu, da ni bilo toliko predstav in da je tudi oder (kljub kurjenju) mrzel za normalno delo, je v januarju gledališče začelo študirati tri nova dela. Stanka Geršakova režira ameriško igro »CVETJE HVALEŽNO ODKLANJAMO«, duhovito komedijo o sodobnem namišljenem bankniku, ki bo zaradi splošne aktualnosti in zabave vse ne prav gotovo razveselila smeta in razvedrila željne gledalce. Bojan Čebulj pripravlja z mladimi in starejšimi igralci znano zgodbo »PIKICA IN TONCEK«, igro, ki govori o mladini, je pa namenjena tudi in predvsem odraslim, prof. Jože Tomažič pa režira v okviru m. l.anskega odra zanimivo mladinsko igro »PRAVLJICA O CARJU IN PASTIRJU«. Vsa tri dela bodo predvidoma uprizorjena v marcu.

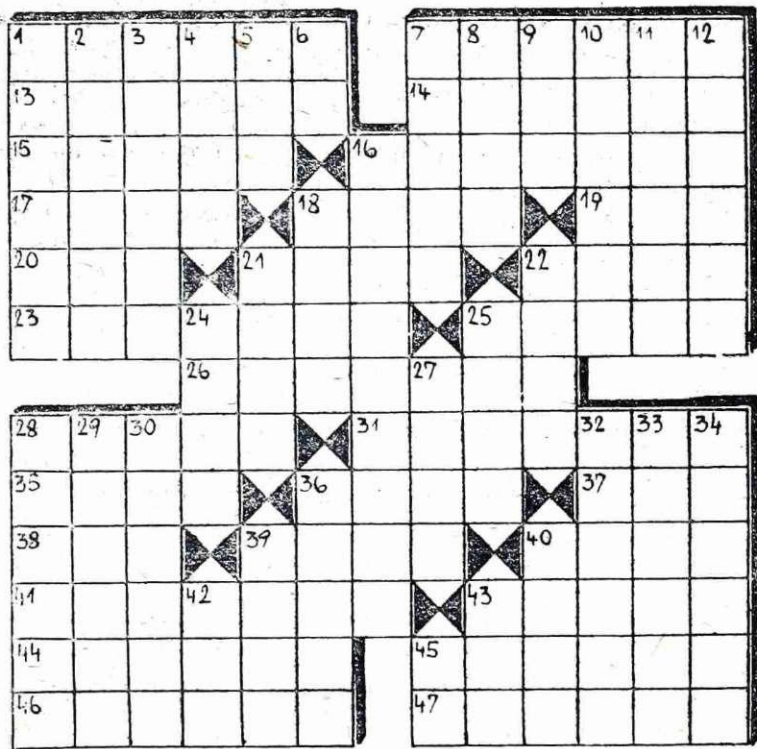
Poleg tega pa se gledališče skupaj z Glasbeno šolo temeljito pripravlja na uprizoritev operete Janka Gregorca »MELODIJE SRCA«. Opereta, ki je bila pred devetimi leti že uprizorjena na Jesenicah, bo v novi uprizoritvi imela podnaslov REVIJA GLASBE, PETJA, PLESOV IN MODE, kar obeta, da bodo prišli na račun vsi, ki jim je taka vrsta gledaliških uprizoritev pri srcu, saj jih je na Jesenicah odločno premalo.

B. Č.

Križanka

VODORAVNO: 1. planet našega sončnega sistema, 7. omara s predali, del sobne opreme, 13. francosko mesto — severno od Rouena, 14. prazen prostor na posejani njivi, 15. starogrško oblačilo, 16. del njive, 17. ločilni veznik, 18. ime skladatelja Ha-

NAVPIČNO: 1. znana filmska igralka (Maria), 2. nova vrsta, odstavek, 3. makedonsko mesto (sadjarstvo), 4. Združenje rezervnih oficirjev Jugoslavije, 5. evropski veletoč, 6. avtomobilska oznaka novosadskega okraja, 7. družina najvišja gora Jugoslavije,

čaturjana, 19. afriški veletok, 20. kralj živali, 21. otok v Jadranu, 22. obravnavana snov, 23. oseba iz grške mitologije, 25. močan vihar, 26. prekletstvo, 28. plošča, 31. mesto na otoku Karpathos pri Rhodosu, 35. električni posrednik, 36. slikanje z vodnimi barvami, 37. tuje moško ime, 38. starorimski pozdrav, 39. zrnat, zmrznjen sneg, 40. agregatno stanje snovi, 41. bratov sin, 43. južno drevo in sadež, 44. sol ocetne kisline, 45. nebesno telo, 46. država v ZDA, 47. planina v Bosni, znana po hudih bojih v drugi svetovni vojni.

8. glavni števniki, 9. strd, 10. krivina na cesti, zavoj, 11. glasbeni interval; vrsta kitičice, 12. mesto v Bolgariji, 16. vrh v Kamniških Alpah, 18. južna rastlina z mesnatimi listi, 21. ime Chaplinove žene, 22. nosilna gred, 24. plazilci, 25. dalmatinsko mestece, 27. polet, 28. indijski državnik, 29. leva roka, 30. reka in mesto v SSSR, 32. nasprotno od črnine, 33. tuje moško ime, 34. vrsta skladbe, 36. ime filmske igralka Garbo, 39. udeleženec poročne gostije, 40. lavina, 42. moško ime, 43. okrajni ljudski odbor, 45. okrajšan naziv za kvalifikacijo.

IKO

Kaj bomo gledali v kinu?

Kino »Radio«

23. do 25. februarja ameriški CS film STRELJANJE V DODGE CITY. Predstave ob 17. in 19. uri, v nedeljo tudi ob 15. uri.

26. do 27. februarja ameriški barvni CS film POVRATEK V MESTECE PEYTON ob 17. in 19. uri.

28. februarja do 1. marca ruski barvni film VLAK PELJE NA VZHOD, ob 17. in 19. uri.

2. marca ameriški VV film V RITMU TWISTA, ob 17. in 19. uri.

Kino »Plavž«

23. do 24. februarja francoski barvni CS film NAIVNA DEKLETA, ob 18. in 20. uri, v nedeljo tudi ob 16. uri.

26. do 27. februarja ameriški CS film STRELJANJE V DODGE CITY, ob 18. in 20. uri.

28. februarja do 1. marca ameriški barvni CS film POVRATEK V MESTECE PEYTON, ob 18. in 20. uri.

2. marca ruski barvni film VLAK PELJE NA VZHOD, ob 18. in 20. uri.

Kino Žirovnica

23. februarja jugoslovanski film KOZARA.

24. februarja angleški CS film EXPRESSO BONGO.

27. februarja francoski barvni CS film NAIVNA DEKLETA.

2. marca ameriški CS film STRELJANJE V DODGE CITY.

Kino Dovje

23. februarja angleški CS film EXPRESSO BONGO.

24. februarja nemški film MED CASOM IN VEČNOSTJO.

28. februarja ameriški CS film STRELJANJE V DODGE CITY.

2. marca ameriški barvni CS film POVRATEK V MESTECE PEYTON.

Kino Koroška Bela

23. februarja ameriški barvni CS film POVRATEK V MESTECE PEYTON.

24. februarja jugoslovanski film KOZARA.

25. februarja francoski barvni CS film NAIVNA DEKLETA.

2. marca — ni predstave.

Kino Kranjska gora

23. do 24. februarja francoski film STRUP.

26. do 27. februarja jugoslovanski film VETER JE PONEHAL OB ZORI.

2. marca francoski barvni CS film NAIVNA DEKLETA.

ZAHVALA

Ob mojem odhodu v pokoj se prav pristočno zahvaljujem obratovodstvu jeklovleka, mojstrom, vsem sodelavkam in sodelavcem ter sindikalnemu odboru obrata za prejeto darilo in za vse dobre želje ter voščila in jim želim še veliko delovnih uspehov.

Andrej Podlipnik

Sankaške tekme valjavcev

Sindikalni odbori javniških valjarn so organizirali tradicionalne sankaske tekme, ločeno za posamezne obrate. V nedeljo, 10. februarja, se je v Javornškem rovtu zbralo okrog 50 tekmovalcev, ki so se pomerili v sankanju na približno tisoč metrov dolgi progi.

Ugodne snežne razmere so omogočile dobre rezultate. Zmagovalci po obratih in skupinah so naslednji:

JAVORNIK I — skupina a: 1. Janez Smolej, 2. Ivan Smolej, 3. Boris Lazar; skupina b: 1. Leopold Pristov, 2. Janez Gašperšič, 3. Vinko Mežnarc; skupina c: 1. Milan Dolinar, 2. Olga Mežnarc, 3. Ivanka Vister.

VALJARNA 2400: skupina a: 1. Rudi Noč, 2. Andrej Razinger, 3. Anton Oder; skupina b: 1. Martin Žvab, 2. Leon Šmid, 3. Stanko Ferjan.

JAVORNIK IV: 1. Jaka Svetina, 2. Jože Tomazin, 3. Vinko Mirti.

Zmagovalci so prejeli lepa praktična darila. Omeniti pa je treba, da so osvojili prva mesta predvsem tekmovalci iz Javornškega rovtu, ki razumljivo to progo precej dobro poznajo. Prav pa bi bilo, da bi se tekmovanja v bodoče udeležilo več tekmovalcev.

Burlačenko

JESENIŠKA KOMUNA in njeni problemi

Razpravljali so o osnutku občinskega statuta

Pred dnevi sta imela občinski zbor in zbor proizvajalcev ObLO Jesenice skupno sejo, na kateri je bila glavna točka dnevnega reda razprava o osnutku statuta.

Po uvodni razlagi, ki jo je podal v imenu statutarne komisije tov. Roman Teržan, predsednik občinskega odbora SZDL, je sledila razprava, v kateri je sodelovalo enajst članov obeh zborov. Precej so govorili o vlogi in možnostih krajevnih skupnosti, ki so po mnenju nekaterih diskutantov precej omejene zaradi pomanjkanja možnosti za zagotovitev finančnih sredstev. Izraženo je bilo tudi mnenje, da je morda razdelitev posameznih svetov v osnutku po II. varianti preveč zgoščena, tako da bi odpadlo preveč panog na nekatere svete. Razpravljali so tudi o pravicah občanov, ki so iz statuta jasno razvidne, medtem ko je o dolžnostih mnogo manj nakazanega. Prav tako so člani zborov poudarili v razpravi, da je treba pri predvidenih dolžnostih občinske skupščine bolj poudariti vlogo usmerjanja gospodarske politike v občini in da je treba tudi bolj točno določiti obseg urbanistične dejavnosti.

V drugi točki dnevnega reda sta oba zbora razprav-

ljala o pripojitvi trgovskega podjetja »Škrlatica« iz Kranjske gore k trgovskemu podjetju »Živila« Kranj in jeseniškega podjetja »Elektrotehnični servis« k ljubljanskemu podjetju »Elektrosignal«. Ob tem problemu pripojitve podjetij iz naše občine podjetjem iz drugih občin se je razvila zelo živahna razprava z dokazi za in proti pripojitvi. Končno je bilo dano soglasje za obe pripojitvi, ker je za to glasovala večina članov obeh zborov. Druge možnosti tudi ni bilo, kajti po zakonu, če podjetje ni v kazenskem po-

stopku in se samoupravni organi obeh podjetij, ki se želita združiti, strinjajo z združitvijo, nima občinski odbor praktične možnosti, da bi takšno združitev preprečil.

V razpravi o teh dveh pripojitvah pa so se izluščila mnoga stališča in problemi, nad katerimi se bo moral občinski ljudski odbor zamisliti. V bodoče bo treba voditi tudi do manjših podjetij v občini takšno politiko, da ne bodo videla edini izhod in svojo perspektivo v združevanju z večjimi sorodnimi podjetji izven meja občine. K.

FRANCIJA — Predvidevajo, da bodo v Franciji dvignili proizvodnjo jekla v kisikovih konvertorjih do leta 1965 na 25 odstotkov celotne proizvodnje. V ta namen bodo zgradili 13 novih naprav za proizvodnjo jekla v kisikovih konvertorjih, oziroma bodo preuredili nekaj jeklarn, ki že obratujejo na ta proces.

CEHOSLOVAKA — Po štiriletni izgradnji je pred kratkim pričela obratovati Sredu topilnica za predelavo nikljevih rud, ki jih delno uvažajo tudi iz Albanije. Letna proizvodnja niklja v tej topilnici bo 2.000 ton.

ZAHODNA NEMCIJA — V spodnji Saksoniji so odkrili novo nahajališče železne rude z 42% železa, ki se nahaja v globini 1300 do 1400 metrov in v slojih, debelih 10 do 20 metrov. Na železno rudo so naleteli pri vrtanju vrtin za črpanje nafte.

VELIKA BRITANIJA — Na Škotskem v bližini Motherwella bodo v kratkem končali z izgradnjo velike kisikarne, ki bo lahko dnevno proizvajala 200 ton kisika. Oskrbovala bo s kisikom štiri železarne, ki se nahajajo v njeni bližini.

ŽELEZAR — Glasilo delovnega kolektiva Železarne Jesenice — Ureja redakcijski odbor — Glavni in odgovorni urednik Remigij Noč — Rokopisov in fotografij ne vračamo — Naslov: Uredništvo Železarja, Železarna Jesenice, int. telefon št. 394 — Tisk CP »Gorenjski tisk«

17. marca kurirski smuk v Medjem dolu

21. januarja je preteklo 18 let, ko je četa partizanskih kurirjev iz relejne linije in kurirske postaje G 22 padla v nemško zasedo v globokem snegu in strminah Medjega dola. Takrat je padlo tik pod Medjim dolom pet partizanskih kurirjev s svojim komandantom Stefanom Dežmanom na čelu.

Organizacija ZB na Javorniku vsako leto organizira v spomin na teh pet kurirjev smučarsko tekmovanje »Kurirski smuk« v tehnični izvedbi TVD Partizan. Prvo tako tekmovanje je bilo leta 1957 in je bilo vsako leto bolj množično ter kvalitetno.

Zgodkom ObLO Jesenice je tekmovanje postalo tradicionalno in so ga lani vnesli tudi v koledar Smučarske zveze Slovenije. Na tem tekmovanju bodo letos že peto leto sodelovale ekipe ZB, pripadnikov JLA, člani LM ter aktivni in amaterski smučarji. Priprave za letošnji »Kurirski smuk«, ki bo v nedeljo, 17. marca, v Medjem dolu, so v polnem teku. Ker je že lani sodelovalo na tem tekmovanju več kot 300 naših najboljših alpskih smučarjev, smo lahko prepričani, da bo letošnja udeležba na tem tekmovanju še večja in tudi kvalitetnejša. Vse kaže, da bomo lahko na startu videli alpske smučarje iz Maribora, Raven, Celja, Zasavja, Ljubljane in seveda iz naših gorenjskih krajev. Zato je prav, da si kurirski smuk ogleda čim več prebivalcev našega mesta in članov železarskega kolektiva. Tekmo-

vanje bo letos prvič izvedeno na 250 metrov dolgi in 15 metrov široki ter na novo urejeni progi.

Že na predvečer bodo imeli pred spomenikom padlih borcev na Javorniku slovesnost, naslednji dan pred začetkom tekmovanja pa še pri spomeniku padlim kurirjem v Medjem dolu, kjer bodo položili tudi vence. To bo hkrati tudi uvodna svečanost k praznovanju 20-letnice ustanovitve socialistične Jugoslavije.

UREDITI BI BILO TREBA DOSTAVO ŽICE

V elektrodnom oddelku menijo, da bi jim veliko težav lahko pomagal premostiti prometni oddelek in sicer s hitrejšim dovozom žice iz žičarne, tako da ne bi po ves dan zaman čakali na dostavo. Pri dostavi pa bi verjetno lahko, čeprav je to povezano s težavami, večkrat dostavili vagon žice pred elektrodni oddelek, namesto na tir za žebeljarno. P

Uspela proslava

Preteklo sredo so priredili dijaki jeseniške gimnazije v dvorani Delavskega doma pri Jeleni proslavo v počastitev obletnice Prešernove smrti. Po uvodnih besedah prof. Janežičeve so dijaki izvedli dramatizirano pesnitev Krst pri Savici, ki jo je pripravila in režirala prof. Kodričeva. Proslava je lepo uspela. K

KOMU KORISTI RAZBIJANJE ŽARNIC V STAREM PODVOZU?

Stari železniški podvoz je v zelo slabem stanju. Zato je še bolj pereče vprašanje razsvetljenosti. Občina si v zadnjem času zelo prizadeva in skrbi, da je ta podvoz dobro razsvetljen, žal pa so nekateri ljudje tako brezvestni in nesramni, da razbijajo žarnice. S tem povzročajo precejšnjo materialno škodo, lahko pa še več, saj ne bi bilo nič čudnega, če bi v primeru, da je podvoz nerazsvetljen, kdo padel in se poškodoval. G

JESENICE — KAMRATERNA 0:4

V torek zvečer so se jeseniški hokejisti pomerili s švedskim moštvom Kamraterna, članom I. švedske lige. Tekmo, ki jo je zelo oviralo močno sneženje in je bila zato skrajšana na 30 minut (vsaka tretjina 10 minut), so švedski hokejisti odločili v svojo korist z rezultatom 4:0 (1:0, 1:0, 2:0).

tehnični leten

Iz tabele je razvidno, da je proizvodnja jekla v zapadnem svetu v preteklem letu stagnirala, oziroma se je celo nekoliko znižala in gre zvišanje svetovne proizvodnje za 8 milijonov ton v glavnem na račun Sovjetske zveze. Če-

Svetova proizvodnja jekla v letu 1962

prav zaenkrat še ni podatkov na razpolago, kaže, da se je proizvodnja jekla tudi v ostalih vzhodnoevropskih državah po vsej verjetnosti prav tako zvišala.

Proizvodnja jekla v ZDA kot najmočnejšemu proizvajalcu jekla je ostala v preteklem letu praktično na isti ravni, medtem ko se je Sovjetska zveza kot druga v svetovni proizvodnji jekla spet še za približno 5 milijonov ton približala proizvodnji ZDA. Zahodna Nemčija je kot

tretji proizvajalec jekla proizvedla v letu 1962 za 800.000 ton manj kot v letu 1961. Zelo značilen pojav za preteklo leto je tudi Japonska, ki do preteklega leta ni poznala stagnacije v proizvodnji jekla, saj je dvignila količino proizvedenega jekla v razdobju od leta 1960 do leta 1961 za skoraj 6 milijonov ton. V letu 1962 se je proizvodnja jekla v tej azijski državi celo nekoliko znižala v primerjavi z letom 1961. Za LR Kitajsko podatki za leto 1962 še niso znani, vendar predvidevajo, da bo ostala proizvodnja približno na isti ravni kot v letu 1961.

Od ostalih držav, ki proizvajajo večje količine jekla, se je proizvodnja v Franciji v letu 1962 nekoliko znižala, medtem ko sta Italija in Belgija proizvedli le malenkost več kot v letu 1961.

V splošnem lahko rečemo, da je na proizvodnjo jekla v zahodnem svetu močno vplivala določena stagnacija v gospodarstvu, ki je imela za posledico delno zaviranje investicijske dejavnosti v jeklarski industriji oziroma nepopolno izkoriščanje razpoložljivih kapacitet. K.

V letu 1962 so proizvedle železarne vsega sveta skupno 369 milijonov ton surovega jekla, kar je za približno 8 milijonov ton več kot v letu 1961. Če primerjamo porast proizvodnje med letom 1960, ko je bila svetovna proizvodnja jekla 346,5 ton in letom 1961, vidimo, da se je proizvodnja v tem razdobju dvignila za približno 15 milijonov ton, kar je za skoraj enkrat toliko več kot v razdobju 1961-1962.

Iz spodnje tabele je razvidna primerjava svetovne proizvodnje jekla med letom 1961 in 1962 v milijonih ton in odstotkih za tiste države, ki proizvajajo skupaj preko 80%.

država	1961	%	1962	%
ZDA	91,1	25,2	90,7	24,7
Sovjetska zveza	70,7	19,6	75,5	21,0
Zahodna Nemčija	33,4	9,2	32,6	9,1
Japonska	28,3	7,8	27,5	7,4
Velika Britanija	22,4	6,2	20,8	5,6
LR Kitajska	18,0	5,0	—	—
Francija	17,6	4,9	17,2	4,4
Italija	9,1	2,5	9,4	2,5
Belgija	7,3	1,9	7,3	2,0
skupaj				
+ ostale države	361,2	100,0	369,8	100,0